

Hospodářská úroveň ČR v kontextu jiných zemí – leden 2010

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2010, v10-01</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>11. – 18. 1. 2010</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1074</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>EV.14</i>
Zveřejněno dne:	<i>22. února 2010</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Od roku 1997 v našich šetřeních opakovaně sledujeme, jak veřejnost vnímá hospodářskou úroveň České republiky, a to prostřednictvím otázky, která zároveň umožňuje toto hodnocení zasadit do kontextu vnímání hospodářské úrovně dalších devíti vybraných evropských států, mezi kterými jsou zastoupeny jak tradiční rozvinuté tržní ekonomiky, tak země, které podobně jako ČR procházely od přelomu 80. a 90. let minulého století ekonomickou transformací. Ze získaných hodnocení pak lze vytvořit žebříček subjektivně vnímané ekonomické úspěšnosti těchto států a sledovat umístění ČR mezi nimi.¹

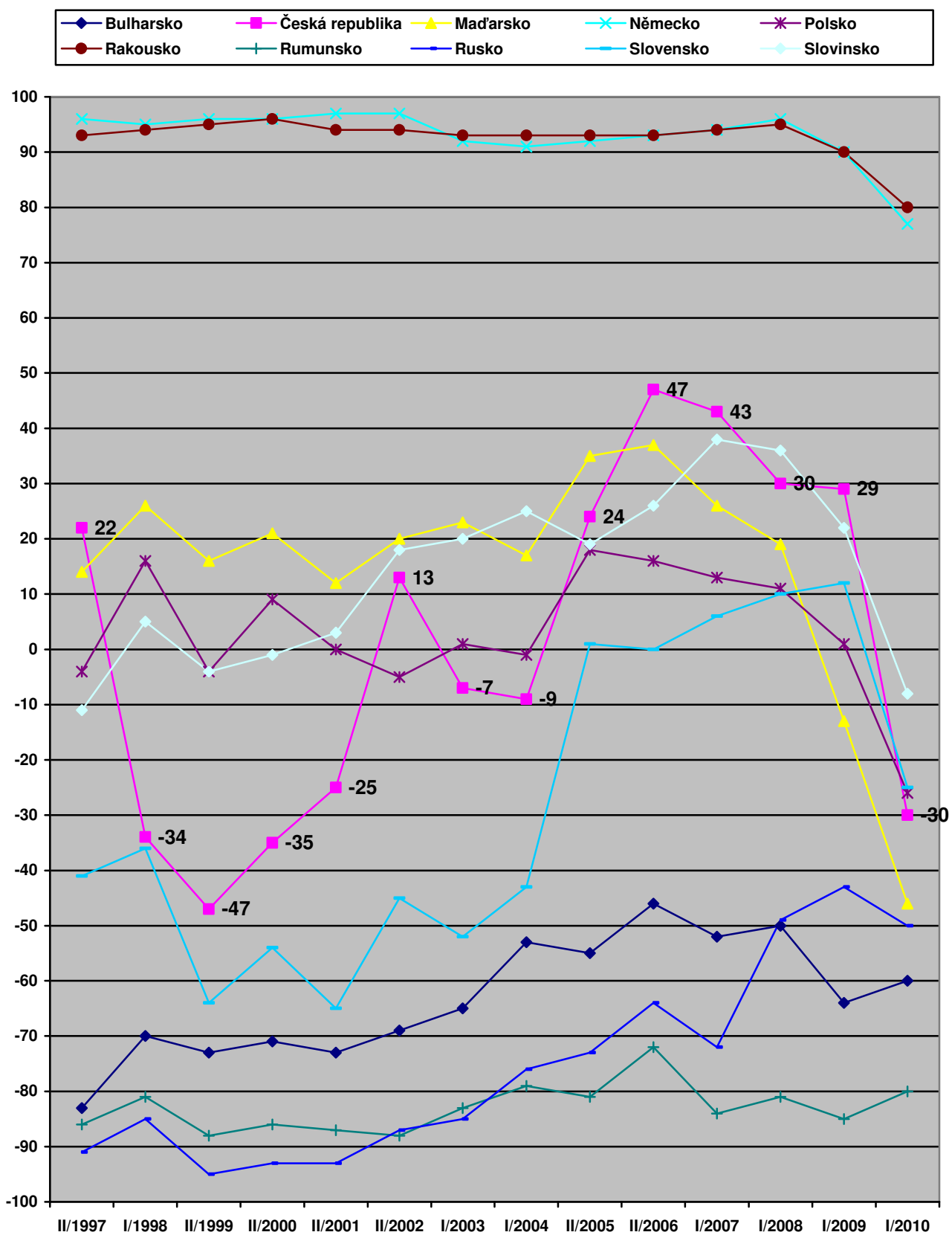
Tabulka 1: Aktuální hodnocení ekonomické úrovně vybraných zemí (%)

	velmi dobře	spíše dobře	spíše špatně	velmi špatně	+/-	rozdíl
Rakousko	30	57	6	1	87/7	+80
Německo	34	52	8	1	86/9	+77
Slovinsko	4	29	31	10	33/41	-8
Slovensko	2	32	48	11	34/59	-25
Polsko	2	30	48	10	32/58	-26
Česká republika	1	33	50	14	34/64	-30
Maďarsko	0	20	42	24	20/66	-46
Rusko	3	16	38	31	19/69	-50
Bulharsko	1	11	45	27	12/72	-60
Rumunsko	0	4	28	56	4/84	-80

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádku tvoří odpovědi „neví“.

¹ Otázka: „Jak byste hodnotil země, které Vám přečtu, podle jejich hospodářské úrovně? Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko.“ Nabídka odpovědí: Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.

Graf 1: Hodnocení ekonomické úrovně vybraných zemí

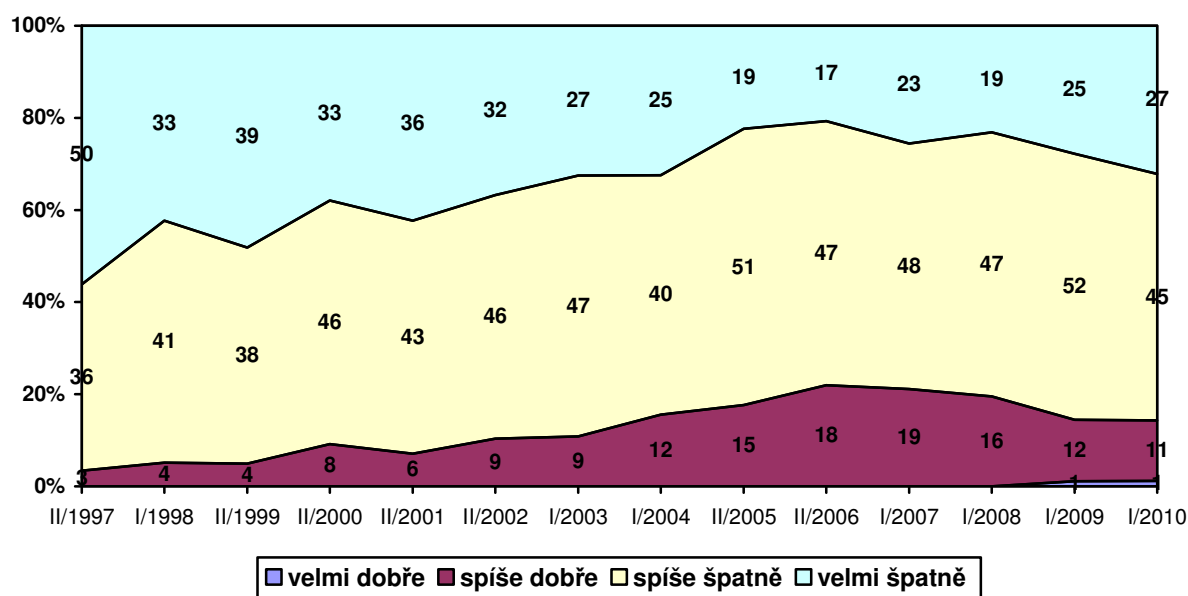
Poznámka: Údaje v grafu reprezentují rozdíl mezi součtem podílů „velmi dobře“ a „spíše dobře“ a součtem podílů „spíše špatně“ a „velmi špatně“.

Jak je patrné z tabulky 1 a grafu 1, čelo žebříčku vybraných zemí dlouhodobě tvoří Německo a Rakousko, jejichž ekonomickou úroveň česká veřejnost v drtivé většině hodnotí jako dobrou. V aktuálním šetření to byly také pouze tyto dvě země, u nichž příznivé hodnocení převažovalo nad negativním.

Hospodářskou úroveň České republiky jako dobrou označila třetina respondentů, stejně jako v případě Slovinska, Slovenska a Polska, ovšem u těchto zemí byl při zvýšeném podílu nerozhodných odpovědí o něco nižší podíl kritického hodnocení, takže celkově z pohledu rozdílu pozitivních a negativních ohlasů ČR skončila až za těmito třemi zeměmi na celkovém šestém místě z deseti zařazených států, přičemž však významnější náskok před ní mělo fakticky pouze Slovinsko. S odstupem za ČR skončilo Maďarsko těsně následované Ruskem. Na posledních dvou místech z hlediska hospodářské úrovně podle mínění české veřejnosti stojí Bulharsko a dlouhodobě zdaleka nejhůře hodnocené Rumunsko.

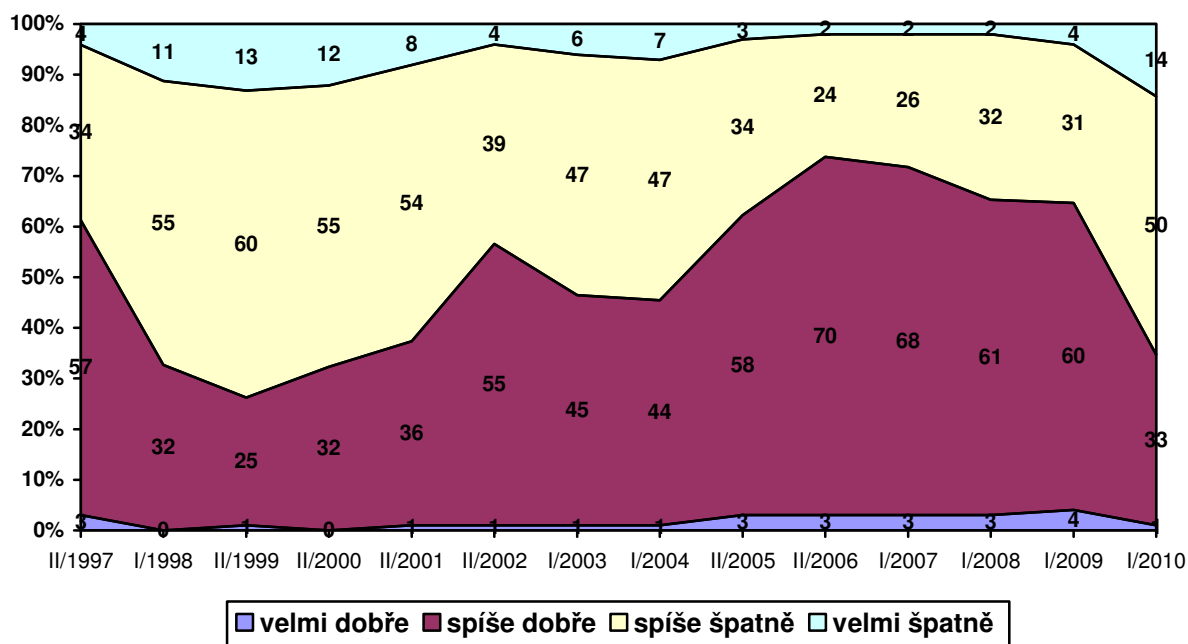
Z grafu 1 je přitom zřejmé, že hodnocení hospodářské úrovně prakticky všech zemí s výjimkou nejhůře hodnocených Rumunska, Bulharska a do jisté míry i Ruska, u něhož došlo jen k mírnému negativnímu posunu, zaznamenalo velmi výrazný propad od posledního šetření z ledna 2009. U České republiky bylo přitom zaregistrované zhoršení v tomto hodnocení největší, když z kladného rozdílu o velikosti +29 se dostalo na podobnou hodnotu s opačným znaménkem (-30). Velkými poklesy z mírně pozitivních či neutrálních pozic do záporu ovšem prošly i Slovensko, Polsko a Slovinsko. V případě Maďarska, které je delší dobu ve značných ekonomických problémech, pak dřívější propad nadále pokračoval. Zaznamenaný pokles v případě Německa a Rakouska se pak dotkl celkového podílu příznivého a nepříznivého hodnocení jen v menším, byť statisticky významném rozsahu, ale zato podstatně ovlivnil rozložení příznivých hodnocení mezi variantami „velmi dobře“ a „spíše dobře“, když těžiště odpovědí se proti minulým létům, kdy zvláště u Německa bylo hodnocení „velmi dobře“ vždy jednoznačně nejčastějším, přesunulo k variantě „spíše dobře“ (viz grafy 2d a 2f).

Graf 2a: Hodnocení hospodářské úrovně Bulharska

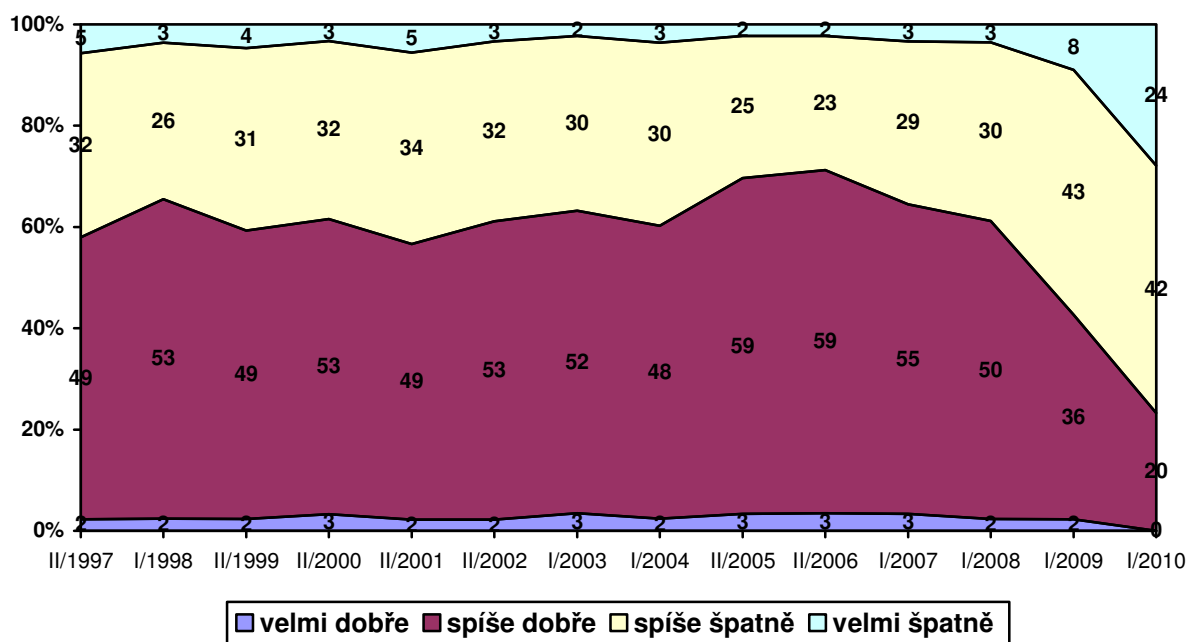
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2b: Hodnocení hospodářské úrovně České republiky

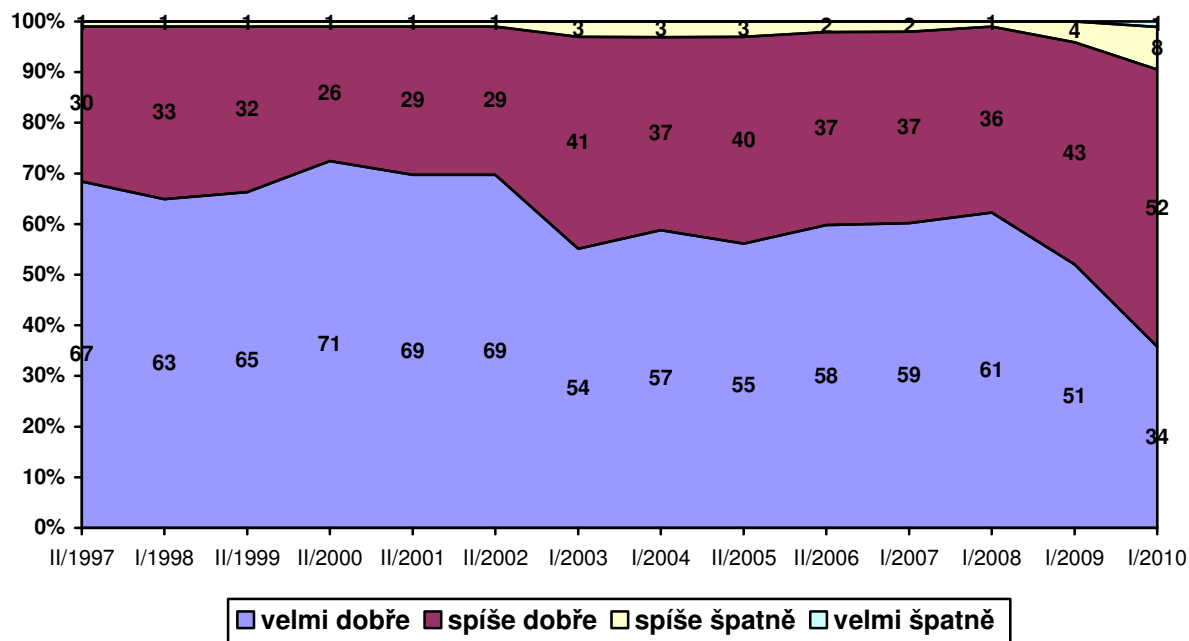
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2c: Hodnocení hospodářské úrovně Maďarska

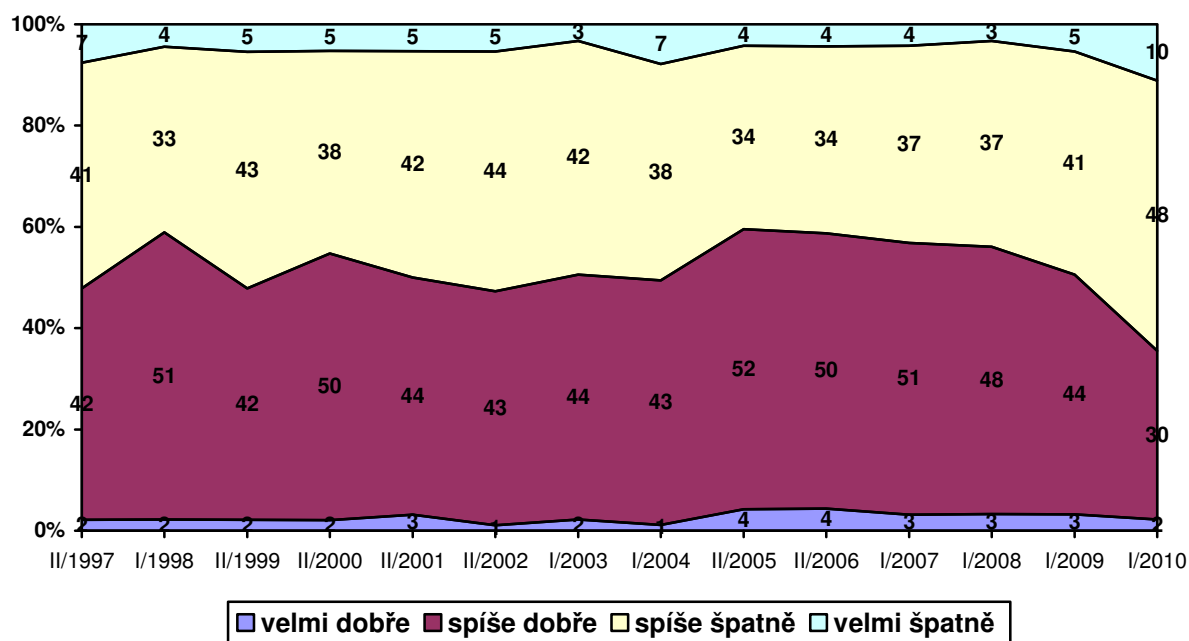
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2d: Hodnocení hospodářské úrovně Německa

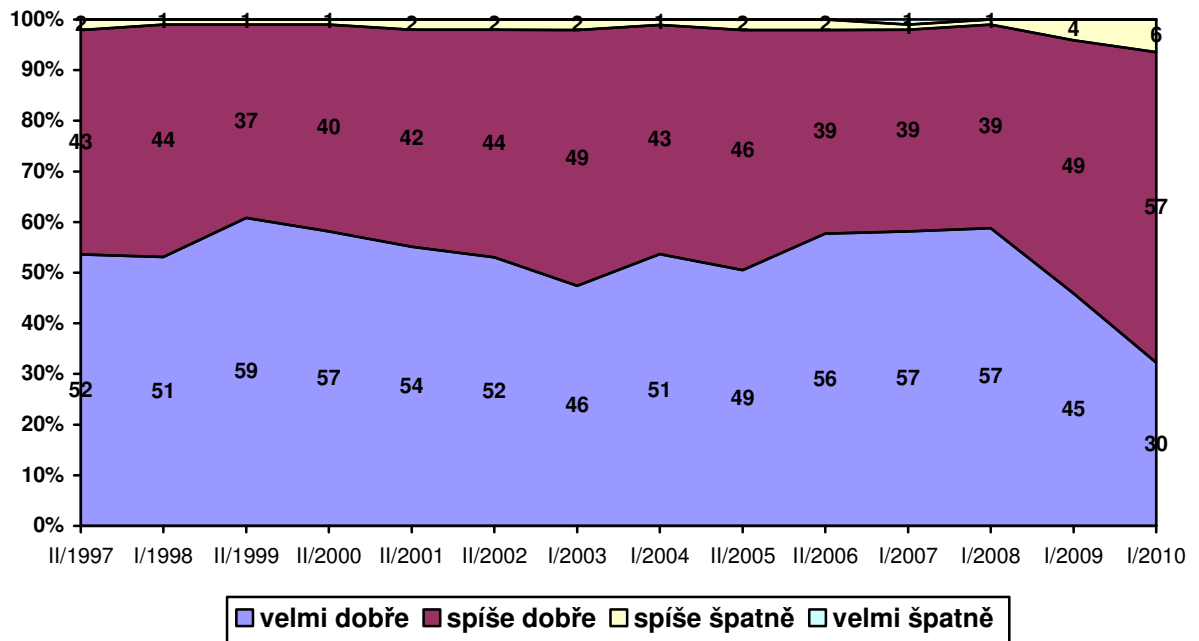
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2e: Hodnocení hospodářské úrovně Polska

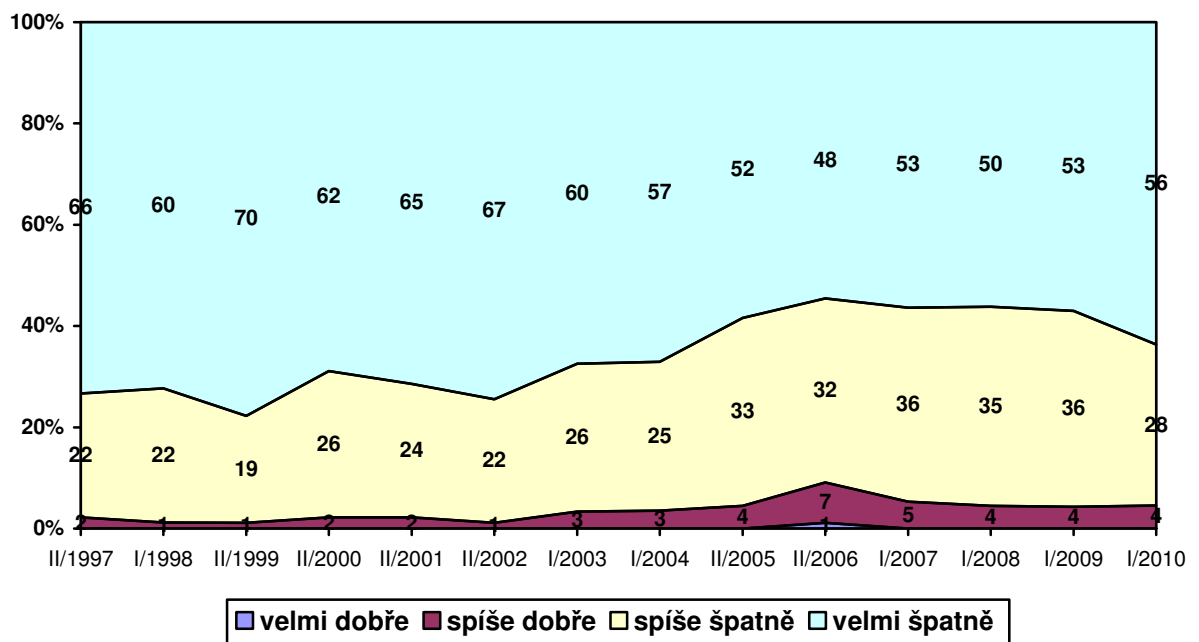
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2f: Hodnocení hospodářské úrovně Rakouska

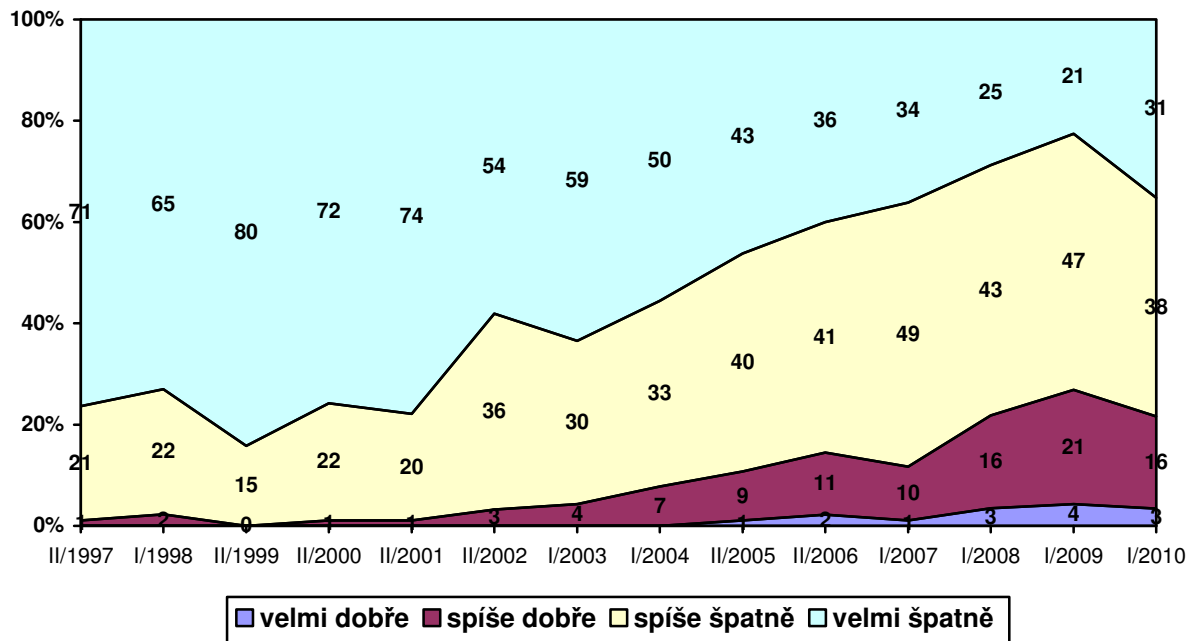
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2g: Hodnocení hospodářské úrovně Rumunska

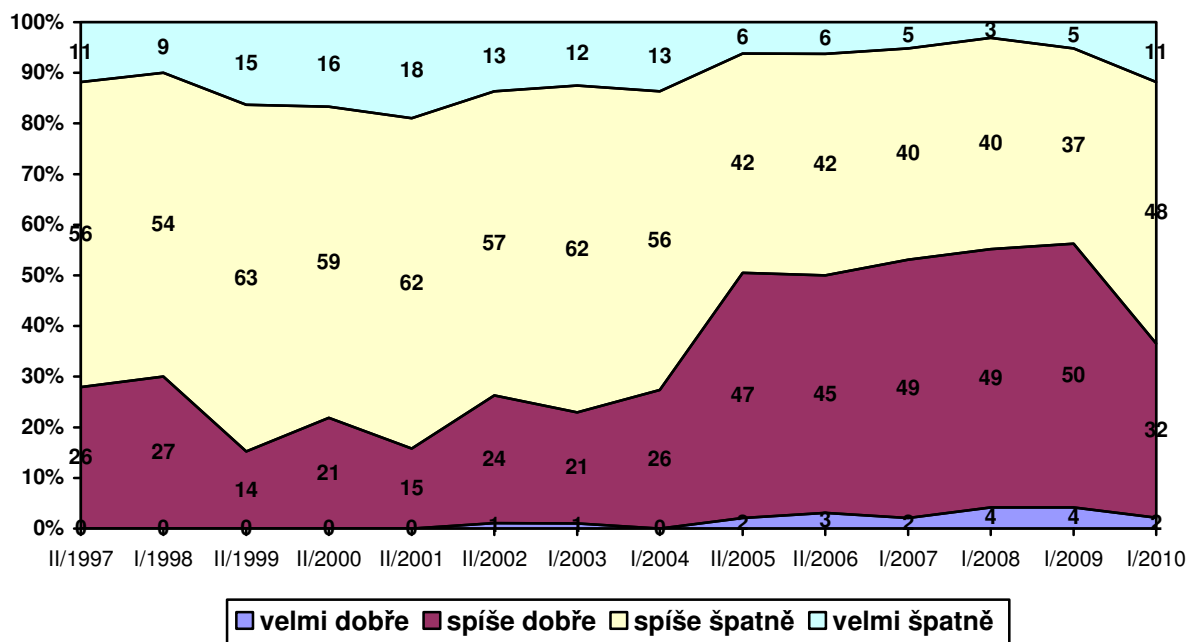
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2h: Hodnocení hospodářské úrovně Ruska

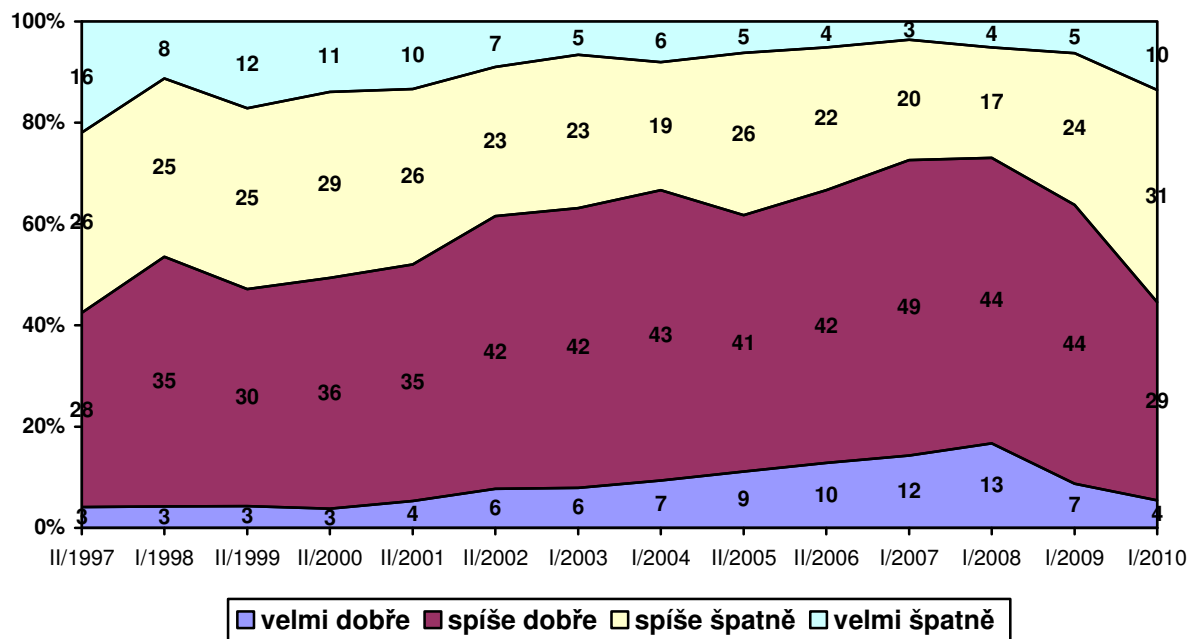
Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2i: Hodnocení hospodářské úrovně Slovenska

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Graf 2j: Hodnocení hospodářské úrovně Slovinska

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Rozdíly ve vnímání hospodářské úrovně České republiky se projevují zvláště podle deklarované životní úrovně. Lidé s dobrou životní úrovní v podstatně větší míře považují ekonomickou situaci naší země za dobrou (49 %) než lidé, kteří pokládají svou úroveň za „ani dobrou, ani špatnou“ (29 %) nebo špatnou (21 %). Relativně lépe úroveň české ekonomiky hodnotí též dotázaní s vysokoškolským vzděláním a voliči ODS, TOP 09 či Strany zelených. Celkové rozdíly v hodnocení mezi jednotlivými skupinami jsou ovšem menší, než tomu bývalo v minulých letech, což je přirozený důsledek rozšíření kritických reflexí v souvislosti s aktuální ekonomickou krizí.